

Algemene gegevens	
PPS-nummer	AF-16205a
Titel	Economische Informatievoorziening
Thema	Consument & Keten
Uitvoerende kennisinstelling(en)	Wageningen Economic Reserach
Projectleider onderzoek (naam + emailadres)	Harold van der Meulen Harold.vandermeulen@wur.nl
Penvoerder (namens private partijen)	n.v.t.
Contactpersoon overheid	Theo Janssen, Ministerie LNV, Directie ANK t.l.j.janssen@minlnv.nl
Totale projectomvang (k€)	1.144
Adres projectwebsite	www.agrimatie.nl
Startdatum	1-1-2017
Einddatum	31-12-2020

Goedkeuring penvoerder/consortium

De jaarrapportage dient te worden besproken met de penvoerder/het consortium. De TKI's nemen graag kennis van eventuele opmerkingen over de jaarrapportage.

De penvoerder heeft namens het consortium de jaarrapportage

goedgekeurd
 niet goedgekeurd

Eventuele opmerkingen over de jaarrapportage:

Inhoudelijke samenvatting van het project

Doelen van het project

Doel van dit programma is het ontwikkelen van een gemeenschappelijke basis voor overheid en bedrijfsleven aan economische informatie (data en duiding daarvan) ten behoeve van tactische en strategische besluitvorming gericht op markt en samenleving.

Het programma Economisch Informatievoorziening is opgebouwd uit een kern van drie projecten. Deze projecten zijn:

1. Het Voedsel-Economisch Bericht. In de project worden de ontwikkelingen in de land- en tuinbouw inclusief de gehele productiekolom in cijfers gepresenteerd, beschreven en geanalyseerd.
2. Input-Output analyse. In dit project wordt de opbouw en ontwikkeling van de toegevoegde waarde van het agrocomplex beschreven en geanalyseerd.
3. Inkomen en Milieu. Dit project geeft een actueel overzicht van de ontwikkelingen in het inkomen in de land- en tuinbouw en de ontwikkelingen in de milieubelasting die agrarische productie en handel met zich meebrengt.

Hieronder worden per project de Doelen, Resultaten en Opgeleverde producten behandeld

1. Voedsel-Economisch Bericht 2019

Inhoudelijke samenvatting van het project

Probleemomschrijving

	Het Ministerie van LNV heeft doorlopend behoefte aan informatie over ontwikkelingen in structuur, economische betekenis, handel met het buitenland en maatschappelijke inbedding van de gehele agroketen. Het gaat om 'need to know' informatie ten behoeve van een belangrijk primair proces van het ministerie, namelijk de interactie met de Tweede Kamer. Daarnaast is de economische informatie nodig voor de verantwoording van het LNV-beleid. De informatie dient duidelijk uitgelegd te worden en de betekenis ervan dient te worden toegelicht.
Doelen van het project	Het doel is het Ministerie van LNV jaarlijks te voorzien van actuele economische informatie over en analyses van de productie en consumptie van voedsel, en deze te bundelen in het zogenaamde Voedsel-Economisch Bericht.

Resultaten	
Beoogde resultaten 2019	Het Voedsel-Economisch Bericht wordt gepubliceerd op agrimatie.nl als aparte publicatie. Zie: http://www.agrimatie.nl/Default.aspx?subpubID=2525 . Binnen de publicatie wordt een 4-tal thema's onderscheiden, met daarbinnen een groot aantal artikelen: <ul style="list-style-type: none"> • Internationaal; • Agrarische keten; • Primaire sector; • Consumptie.
Behaalde resultaten 2019	Zie Homepage Voedsel-Economisch Bericht op agrimatie.nl: http://www.agrimatie.nl/Default.aspx?subpubID=2525 Betreft de update van een groot aantal artikelen. Zie opgestelde nieuwsbericht https://www.agrimatie.nl/NieuwsDetail.aspx?subpubID=2525&itemid=7538
Beoogde resultaten 2020	Het resultaat van dit project is een serie handzame en informatieve artikelen over het reilen en zeilen van de Nederlandse agroketen, waarbij de nadruk ligt op de primaire sector maar ook bredere ketenanalyses zijn meegenomen. Het effect is dat er informatie beschikbaar is, die gebruikt kan worden in het beleidsproces van het ministerie, bijvoorbeeld om de Tweede kamer te informeren.

Opgeleverde producten in 2019 (geef de titels en/of omschrijvingen van de producten / deliverables of een link naar de producten op de projectwebsite of andere openbare websites)
<u>Wetenschappelijke artikelen:</u>
Externe rapporten:
Homepage Voedsel-Economisch Bericht op agrimatie.nl: http://www.agrimatie.nl/Default.aspx?subpubID=2525
Betreft de update van een groot aantal artikelen. Zie opgestelde nieuwsbericht https://www.agrimatie.nl/NieuwsDetail.aspx?subpubID=2525&itemid=7538

Food economic report 2019 of the Netherlands: Summary
van der Meulen, H. A. B. & Berkhout, P., 2020, Wageningen: Wageningen Economic Research. 19
p. (Booklet Wageningen Economic Research)

Katern: Jos Verstegen. [Hoe verduurzamen we onze
landbouw? En welke rol hebben ondernemers en
overheid?](#)

Artikelen in vakbladen:

Verschenen nieuwsbericht is door diverse vakbladen/media opgepakt.

Inleidingen/posters tijdens workshops, congressen en symposia:

TV/ Radio / Social Media / Krant:

Diverse tweets verzonden n.a.v. verschijnen van het Voedsel-Economisch Bericht via het account van Wageningen Economic Research.

Overig (Technieken, apparaten, methodes etc.):

2. Input-Output analyse

Inhoudelijke samenvatting van het project

Probleemomschrijving	Er is vraag vanuit beleid (LNV) en provincies naar een het economische belang van het totale agrocomplex en deelcomplexen voor specifieke agro-sectoren voor de Nederlandse economie. Het agrocomplex bestaat uit de primaire land- en tuinbouw en visserij en de daarmee verbonden verwerkende industrie van agrarische producten, de toeleverende industrie en de distributie.
Doelen van het project	Het opstellen van een agrarische input-outputtabel en het doen van analyses met deze tabel. Met behulp de agrarische input-outputtabel, die in dit project wordt samengesteld, kan voor diverse deelprojecten binnen het agrocomplex en het totale agrocomplex de toegevoegde waarde, de werkgelegenheid en de broeikasgas emissies doorgerekend worden. Doorrekening gebeurt standaard voor Nederland, maar wordt ook steeds meer gevraagd op provinciaal niveau.

Resultaten

Beoogde resultaten 2019	De agrarische input-outputtabel voor 2017 opstellen, 2016 updaten en resultaten publiceren via Agrimatie.nl
-------------------------	---

Behaalde resultaten 2019	De agrarische input-outputtabel voor 2016 en 2017 zijn opgesteld en de resultaten zijn gepubliceerd via Agrimatie.nl. In 2019 heeft het project ook bijgedragen aan diverse ad-hoc vragen van LNV over aandeel van het totale agrocomplex of een deelcomplex in de totale toegevoegde waarde of werkgelegenheid van Nederland. De resultaten zijn gepubliceerd als artikelen binnen het Voedsel-Economisch Bericht, op Agrimatie en ook in de regionale studies voor Noord-Holland, Zuid-Holland en Brabant.
Beoogde resultaten 2020	De agrarische input-outputtabel opstellen voor 2018 en 2017 herzien. Rapporteren op Agrimatie.nl. Indien gewenst agrarische IO-tabel inzetten nav ad-hoc vragen LNV en in (regionale)projecten.

Opgeleverde producten in 2019 (geef de titels en/of omschrijvingen van de producten / deliverables of een link naar de producten op de projectwebsite of andere openbare websites)	
<u>Wetenschappelijke artikelen:</u>	
<p><u>Externe rapporten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Publicatie in het Voedsel-Economisch Bericht op website agrimatie.nl. Onderdeel macro-economie. Naast totaal land- en tuinbouw ook voor afzonderlijke sectoren beschikbaar. - Dashboard agro Noord-Holland – onderdeel macro-economie https://www.agrimatie.nl/PublicatieRegio.aspx?subpubID=2518&sectorID=7230&themaID=2280&indicatorID=2919 - Publicatie met cijfers over macro-economie 1-meting barometer duurzame landbouw Zuid-Holland: trends en ontwikkelingen in de akkerbouw en melkveehouderij - Macro-economische cijfers provincie Noord-Brabant (verschijnt binnenkort) 	
<u>Artikelen in vakbladen:</u>	
<u>Inleidingen/posters tijdens workshops, congressen en symposia:</u>	
<u>TV/ Radio / Social Media / Krant:</u>	
<u>Overig (Technieken, apparaten, methodes etc.):</u>	

3. Inkomen en Milieu

Inhoudelijke samenvatting van het project	
Probleemomschrijving	Het Ministerie van LNV heeft WEcR gevraagd om gerichte economische informatie te verzamelen en te ontsluiten. Het gaat om

	'need to know' informatie ten behoeve van een belangrijk primair proces van het ministerie, namelijk de interactie met de Tweede Kamer. Daarnaast is de economische informatie en duurzaamheidsinformatie nodig voor de verantwoording van het LNV-beleid. De informatie dient duidelijk uitgelegd te worden en de betekenis ervan dient te worden toegelicht.
Doelen van het project	Het verschaffen van adequate informatie over de inkomensontwikkeling in het lopende jaar (2019) en antwoord geven op de verplichte begrotingsindicatoren op terrein van milieu en dierenwelzijn.

Resultaten	
Beoogde resultaten 2019	Presenteren van een actueel economisch resultaat (2019) van de verschillende land- en tuinbouwsectoren en het actualiseren van een groot aantal duurzaamheidsindicatoren met meest recente data (zie behaalde resultaten). Alle gegevens openbaar beschikbaar stellen via de website agrimatie.nl.
Behaalde resultaten 2019	<p>1. Actueel economisch resultaat 2019 (raming):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Opstellen en presenteren via agrimatie.nl voor alle weergegeven land- en tuinbouwbedrijfstypen (18) en totaal land- en tuinbouw de inkomensraming met bijbehorende ontwikkelingen in opbrengsten, kosten, productieomstandigheden en prijzen.. o Liquiditeitspositie melkvee-, akkerbouw-, varkens- en glastuinbouwbedrijven. o Macro economie: sectorresultaten land- en tuinbouw in EU perspectief. <p>2. Milieu- en dierenwelzijn-indicatoren: Binnen dit onderdeel van de digitale publicatie via agrimatie.nl wordt aandacht besteed aan een aantal verplichte begrotingsindicatoren en biedt vanwege de toegevoegde analyses de nodige beleidsinformatie voor interactie met de Tweede Kamer. Deze indicatoren worden gedurende het jaar geactualiseerd op moment dat er recente cijfers definitief beschikbaar zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Energie in de land- en tuinbouw o Gewasbescherming en plantgezondheid o Mest en mineralen o Broeikasgassen o Ammoniak o Fijnstof o Dierenwelzijn en diergezondheid o Milieudruk land- en tuinbouw <p>Zie op homepage actuele ontwikkeling op agrimatie.nl: http://www.agrimatie.nl/Default.aspx?subpubID=2291</p> <p>Persconferentie gehouden op maandagmiddag 16 december 2019. Wederom in samenwerking met het CBS (Cor Pierik) i.v.m. het op dezelfde dag publiceren van de macro-economische ontwikkelingen in opdracht van Eurostat (project Wageningen Economic Research (David Verhoog) en CBS). Goede opkomst van journalisten van landelijke bladen en diverse landbouwbladen. Daarnaast was de NOS aanwezig, wat heeft geresulteerd in een lang interview op Radio 1 met Krijn Poppe over de uitkomsten van dit jaar en het beeld voor het komende jaar. Harold (projectleider) is maandagmiddag nog geïnterviewd door BNR. Robert Hoste heeft n.a.v. de inkomensontwikkeling in de varkenssector</p>

	<p>een blog geschreven over het bijzondere varkens jaar, en via Twitter aandacht gecreëerd. Dit jaar ook 4 korte filmpjes opgenomen met onze sectorboegbeelden met hun kijk op 2019 en doorkijk naar 2020.</p> <p>Op maandagochtend 16 december hebben we de uitkomsten actuele situatie 2019 gepresenteerd voor ca 15 beleidsmedewerkers van het ministerie van LNV.</p>
Beoogde resultaten 2020	<p>Presenteren van een actueel economisch resultaat (2020) van de verschillende land- en tuinbouwsectoren en het actualiseren van een groot aantal duurzaamheidsindicatoren met meest recente data (zie behaalde resultaten). Alle gegevens openbaar beschikbaar stellen via de website agrimatie.nl.</p>

<p>Opgeleverde producten in 2019 (geef de titels en/of omschrijvingen van de producten / deliverables of een link naar de producten op de projectwebsite of andere openbare websites)</p>	
<p><u>Wetenschappelijke artikelen:</u></p>	
<p><u>Externe rapporten:</u> Homepage Actuele ontwikkeling op agrimatie.nl: https://www.agrimatie.nl/Default.aspx?subpubID=2291</p> <p>Nieuwsbericht over de inkomensontwikkeling per sector in 2019: https://www.agrimatie.nl/NieuwsDetail.aspx?subpubID=2291&itemid=7559</p> <p>Voorbeeld van een artikel met update van milieu/duurzaamheidsprestaties: https://www.agrimatie.nl/PublicatiePage.aspx?subpubID=2291&sectorID=2245&themaID=2278&indicatorID=7384</p>	
<p><u>Artikelen in vakbladen:</u></p> <p>Zie bijlage voor groot aantal vakbladen waarin aandacht geschonken aan uitkomsten van dit onderzoek.</p> <p>191216_Media-aandacht Inkomensraming</p> <hr/>	
<p><u>Inleidingen/posters tijdens workshops, congressen en symposia:</u></p>	
<p><u>TV/ Radio / Social Media / Krant:</u></p> <p>Opgestelde persbericht door vele media (radio/tv/kranten) opgepakt: https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Economic-Research/show-wecr/Gemiddeld-inkomen-land-en-tuinbouw-stijgt-licht-grote-verschillen-tussen-sectoren.htm</p> <p>Radio: https://www.wur.nl/nl/artikel/Krijn-Poppe-bij-NieuwsCo-over-de-Inkomensraming-2019.htm</p> <p>Zie bijgesloten document met overzicht van alle media-aandacht aan de gepresenteerde inkomensraming 2019. O.a. Trouw, FD, Telegraaf, Volkskrant, BNR, Dagblad van het Noorden, nu.nl..</p>	

191216_Media-aan
dacht Inkomensrami

Overig (Technieken, apparaten, methodes etc.):